

Posamezna številka „Dneva“ stane 6 vin.,
ravno toliko številka „Bodeče Neže“.

„DAN“ izhaja vsaki dan zjutraj; tudi ob nedeljah in praznikih. Vsako nedeljo ima humoristično prilogo „BODEČA NEŽA“. Za ljubljanske naročnike stane „DAN“ s prilogo dostavljan na dom celoletno 20 K, mesečno 1'70 K; brez priloge celoletno 18 K, mesečno 1'50 K. Za zunanje naročnike stane „DAN“ s prilogo celoletno 22 K, četrtletno 5'50 K, mesečno 1'90 K. — Naročnina se pošilja upravnistvu.

Telefon številka 118.

DAN

Neodvisen političen dnevnik
s tedensko humoristično prilogo Bodeča Neža.

Posamezna številka „Dneva“ stane 6 vin.,
ravno toliko številka „Bodeče Neže“.

Uredništvo in upravnistvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6.

Dopisi se pošiljajo urednistvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglaševanje plača: petletna vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 20 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Odgovorni urednik Radojko Koron. — Lastni tisk „Učiteljske tiskarne“.

Telefon številka 118.

Krvavi boji pred Dračem.

Vstaši zajeli in decimirali 1000 kneževih mož.

— Povodnji na Francoskem. — Nemški nameni proti Slovanstvu. — Slovensko gledališče.

Kako mislijo Nemci?

Vsenemec Scheffler je razpogladil po Poznanjskem in po nemških kolonijah v Rusiji letak, v katerem je več izrekov in gesel Bismarcka in cesarja Viljama. Iz tega letaka se vidi, kaj hočejo Nemci.

Podajmo nekaj stavkov:

Mi Nemci moramo zavladati nad celim svetom, ki mora biti urejen po pruskem vzoru. Ruse, to polgladno bando, požemo v Petrogradu in v Moskvo. Poljaki, ta narod brez mozga, pojdemo z nami in z Avstrijo, posebno če jim obljubimo kraljestvo, katero jim seveda ne bomo dali.

Angliji damo posla v Indiji, Franciji v Maroku, na Rusijo naščuvamo Kitajce in Japonce.

Baltiškemu morju zasledimo s poljskim kraljestvom in s Petrogradom. Avstrija s svojimi brati bolgarskim Ferdinandom in rumunskim Karlom ter s Turki obvlada Črno morje — in mi Nemci bomo brez zapreke gospodarji Male Azije.

V Rusiji že imamo svoje sprednje straže ob Visli, Dnjepru, Nemenu in Dvini. Imamo tem več ko 2 milijona Nemcev, med katerimi je mnogo častnikov in podčastnikov. Mnogi med njimi so naši agenti. Polno jih je v Varšavi, Lodzu, Petrogradu, Moskvi, Rigi, Jurjevu, v Odesi, Kijevu in v Vilni. Tudi v drugih industrijskih mestih so in aranžirajo delavsko gibanje (aha!). Povsod delajo proti slovanstvu, hujšajo Poljake na Ruse in Ruse na Poljake in Rusine, ker bi združenje Slovanov pomenilo naš pogin!

Posebno pazimo na uplívne naše agente med ruskimi birokrati. — Treba je, da v tem kritičnem času nemški kolonisti ne izgube poguma. V enem letu smo zbrali poldrugo milijardo v bojne namene, dasi smo rabili le eno milijardo.

Vso to svoto porabimo za akcijo v Rusiji in med Poljaki.

Neumni Poljaki še le sedaj spoznavajo, da je bila njih vstaja leta 1850, in 1834, delo naših agentov. Ako bo treba, izrabimo rusko-poljsko sovražnost in vprizorimo novo poljsko vstajo.

Bodite ponosni naši rojaki in vzdržite do časa združenja z domovino, ki se bo razširila čez Ural, ker požemo vse Slované v Azijo.

Tako govori vsenemška duša. To so cilji. Zato je treba krepke združene slovanske sile, ki bo uničila nemško domišljavost. Car ni šel zaman v Konstanco.

Klerikalni cilji in manevri.

Revizije, gledališče in drugo.
(Iz vrst občinstva.)

Klerikalci hočejo premagati in zatreti liberalizem na Slovenskem, t. j. oni hočejo dobiti vse, pa uprav vse v svoje krepelje, da bi nemote lahko gospodarili in izžemali. V dosegu tega cilja jim je dobro vsako sredstvo, saj »namen posvečuje sredstva!« Pri tem so dosledni, vztrajni in ne odnehajo niti za las, pač pa skušajo premostiti javnost in nasprotnike s svetohilinsko krinko.

Priporočili so si absolutno večino v deželi Kranjski, a to jim ne zadošča, zatreti in ugonobiti hočejo napredno in z njo narodno misel. Zaradi narodnega prepričanja preganjajo vsakogar, ki ga le morejo. Upeljali so osebni terorizem, da niti za časa inkvizicije ni bil večji. Kdor ni njihov, je lahko gotov, da dobi prej ali slej polena pod nogo, če ne celo s polemom po glavi. V eni roki križ, v drugi pa nož, to Krekovo načelo je zagrmelo v vsi klerikalni stranki.

Ker so tabori napredne misli pred vsem mesta, vrgli so se klerikalci z vso silo, z vsemi svojimi močmi, da jih zavojujejo. Ker vedo, da bi poštenim potom ne prišli do cilja, se poslužujejo zvijače in nasilja. Vrgli so se sedaj na napredne občinske odbore ter jih šikanirajo in razpuščajo, kjer si obetajo od tega količjak uspeha. V Postojni in Ljubljani pa so začeli s slavnostnimi gospodarskimi revizijami. Da te revizije nimajo namena — kot razglajajo — spraviti »zavožena« občinska gospodarstva na pravo pot, temveč da so zgolj politični manevri in agitačna sredstva, je jasno, in naj se še tako svetohilinsko pridušajo.

S postojnsko revizijo so hoteli oslabil kandidaturu Lavrenčiča, to je jasno kot beli dan. Čemu so napravili revizijo tik pred volitvami in

sicer tako, da so znane brzogaje razposlali baš na dan pred volitvijo!

Ko bi klerikalci našli res kake nepoštenosti pri revizijah v Postojni in v Ljubljani, bi poklicali takoj — državnega pravdnika in bi ne spuščali samo papirnatih bomb v »Slovenec«.

Za Ljubljano se pa še posebno trudijo. Da dovoljujejo, da vlada nastavlja pri sodišču v beli Ljubljani, središču Slovenije, razne Elsnerje, ima svoj vzrok tudi v tem, da oslabijo moč narodno napredne stranke. »Rale Nemca nego naprednega Slovence«, to jim je načelo in padli smo za najmanj 50 let nazaj v dobo — germanizacije.

Ljubljano hočejo gospodarsko in duševno izstradati ter pri tem nastiti javnosti peska v oči. Ljubljano hočejo spraviti v obupen položaj, da bi jo potem oni »rešili«.

Proračunov in računov ni potrdil deželni odbor za Ljubljano že dve leti. S tem zavira poslovanje in z raznimi pritožbami, ki jih pridno vlagajo občinski svetniki S. L. S. na deželni odbor, hočejo gospodarstvo ovirati.

Prej so vpili, da se na magistratu krade, sedaj pisarijo, da so bile in so nerednosti. Zasedloval sem z zanimanjem vso to revizijsko komedijo, pa reči smeni: »Pokale so gore in rodila se je misla«. Ko je župan dr. Tavčar s svojimi odgovori v »Slov. Narodu« preplašil še to mislo, je »Slovenec« zagrozil županu, da bo njega »za ušesa prijel«.

Ni nsem radoveden, kako bodo klerikalci še nadalje igrali to revizijsko komedijo, a eno je gotovo, da napredna Ljubljana ne sme biti pri tem tako nečloveška, kakor je bila pri — gledališkem vprašanju, sicer premotijo in zaspavajo klerikalci javnost tako, kakor se jim je žal posrečilo to v gledališkem vprašanju. Da je župan dr. Tavčar takoj odgovoril na »Slovenca« »razkritja« slavnih revizijske komedije, je bilo edino pravo, ker s tem jim je izvil orodje iz rok. A s tem še ni vse storjeno. »Gospodarska in politična

5. julija

„Sokol I.“ velika javna telovadba in veselica.

društva« morajo stopiti v akcijo ter na shodih in sestankih pojasnjevati kaj hočejo klerikalci, kaj je v resnici dognala revizija in kaj je njen pravi in resnični namen. Ne podcenjujte tega dela, ker klerikalci so zvití, vztrajni in neizprosni ter ne bodo mirovali, dokler ne dosežejo, kar so si postavili za cilj.

Jasen vzgled, kako prefrigano postopajo klerikalci, je slovensko gledališko vprašanje. Ker vedo, da je gledališče velikega kulturnega pomena in ima velik vpliv na ljudstvo, so sklenili v svoji črni duši, da ga ubijejo, in sicer, da ga ubijejo samo zato, da na njega razvalinah oni »rešijo« gledališko krizo.

Kadar bodo dobili Ljubljano v svojo pest, bo »rešena« gledališka kriza, za sedaj pa delajo krizo, zavirajo in šikanirajo. Dobro se zavdajo, da ne morejo gledališča prevzeti v svoje vodstvo, ker se boje, da bi ga občinstvo tedaj bojkotiralo in bi doživeli strahovit poraz, še večji kakor so ga pri »Ljudskem domu«.

Pa ljudstvo je kot otrok — si mislijo — in kar se ne da doseči na en mah, se doseže korak za korakom. Da delajo klerikalci pri gledališkem vprašanju po dobro premišljenem načrtu, je jasno.

Najprej so odrekli gledališču vsako deželno podporo. Ker slovensko gledališče v Ljubljani ni le mestno ljubljansko, temveč ima, ker je edino slovensko, kot matrica slovenske dramatike vseslovenski pomen, bi bila pač narodna in kulturna dolžnost deželnega zbora in odbora, da podpira slovensko gledališče v Ljubljani. Pa kaj klerikalcem narodnost in kultura!

Ko so pa videli klerikalci, da bo slovensko gledališče ne le obstajalo temveč bo tudi napredovalo, če jim tudi oni odrečejo podporo, jim naskrat vodstvo ni bilo po godu. Zahtevali so drugaz ravnatelja in še posebno cenzuro repertoarja. Ker je poslopje deželna last, izrabljajo svojo moč kot hišni gospodarji gledališča. — Seve se je »Dramatično društvo« moralo ukloniti zahtevam deželnega odbora, ki je čedalje bolj zadrgnjenal zanjko, ki mu jo je vrgel na vrat. Končno je oslabil deželni odbor »Dramatično društvo« tako, da si je upal staviti znani pogoji, da bo gledališče na razpolago pod pogojem, da sme vsak čas tudi med sezijo po svoji previdnosti gledališče zapreti. S tem so hoteli klerikalci »Dramatično društvo« ubiti. Če bi bilo namreč sprejeto pogoj deželnega odbora, bi bili sredi sezije nekega lepega dne zaprli gledališče — in niti izgovora bi jim ne bilo treba — in »Dramatično društvo« bi bilo — v mlaki. Obveznosti bi imele vsled kontraktov z igralci itd., a dohodkov ne. In kdo bi bil najbolj udarjen? Tisti par požitvovalnih naprednjakov, ki so

Cvetni dan.

Prošnji narodnega ženstva, vsak poklanja mali dar, komur je še mar Slovenstva, komur je domovja mar.

Tudi drugi za mladino radi kaj žrtvujejo, in skrbje za domovino, ker jo pomnožujejo...

Kdo? Kaj? Kje?
Je Coletti?
100.000 K nagrade
kdor ga naide!

LISTEK.

M. ZEVAKO:

Srce in meč.

Roman iz francoske zgodovine.
(Dalle.)

»Ne mislija več na to, madam. Saj menda zadošča, da ste me imenovali nato svojega prijatelja...«
»Da, moj prijatelj ste... edini, ki ga imam, to rečem lahko!«
»In če bi se skliceval na to prijateljstvo, s katerim me častite?«
»Ah!« je dejala v odkritosrčnem izbruhu hvaležnosti, »blagoslovila bi vas!... In baš se spominim! Ali mi niste rekli, da prihajate k meni le v svoji lastni zadevi?«

»Zares, madam!« je rekel vitez z venomer rastočim nemirnim.

Ta razburjenost ni mogla ostati prikrita Alisi. Pazljivo je pogledala mladega moža.

»Poslušajte, vitez,« je dejala. »Reči vam moram samo to-le: ako bi hotela sreča, da bi me vi potrebovali, bi se čutila zmožno vsake žrtve, ki bi vam mogla biti v prid.«

»Madam,« je odgovoril vitez, »to, česar vas prihaja prositi, je nemara res velika žrtva.«

»Naj bo velika ali majhna, pripravljena sem!« je dejala Alisa živo. »Slutim, da biva v vašem srcu bolest, ki vam je dala razumeti mojo,

Potolažili ste me: ura olajšanja, ki ste mi jo pripravili, mi ostane nepozabna... Vitez,« je dodala v zgovorni, odkritosrčni ganjenosti, »v vas vidim utelešeno samo najlepšo poštenost. Kak drug bi se bil obrnil od mene spričo priznanja, ki mi ga je izvil obup. Najplemenitejši človek izmed vseh bi bil hotel vsaj posvariti mojega zaročenca... da, da, tako bi si bil tolmачil prijateljstvo. Vi pa, vitez, me niste vprašali ničesar. Usmilili ste se mojega globokega trpljenja, ne da bi bili hoteli spoznati njegove vzroke. To je res veliko in plemenito... Radosti me to in dela, da vidim v možnosti žrtvovanja eno največjih sreč, ki mi jih je namenilo življenje... Govorite torej, zakaj pravim vam, da sem pripravljena!«

Vitez je poslušal te besede z lastno mu pozornostjo preprostostjo.

»Madam,« je dejal naposled, storivši svoj sklep, »vedite tedaj, da ljubim tudi jaz. In da dobite pojem, kakšno mora biti to čuvstvo, vam povem samo nekaj: moja ljubljena je meni to, kar je vam grof de Marillac... In zdaj si mislite, madam, da bi bil grof, vaš zaročenec, jetnik v moji hiši... vi pa bi prišli k meni, prosit me, naj ga izpustim na svobodo... Ah, madam, vaša razburjenost mi priča, da ste me razumeli!... Zakaj je Lujza Monmoransiška jetnica, to vem le predobro... a zakaj jo je izročil maršal Danvilski

ravno vam, tega ne vem in nočem vedeti... Le besedo, madam, eno samo: ali more biti žrtve, ki ste si jo pripravili naložiti zame, tako velika, da vrnete svobodo Ivani de Pien in Lujzi Monmoransiški?«

Čim dalje je govoril vitez, tem bolj zmudena se je zdela Alisa.

»Vi ljubite Lujzo... Lujzo Monmoransiško...«

»Da, madam...«

»Jaz nesrečnica!...!« je zamrmrala Alisa zamolklo.

»Kaj pravite, madam?«

»Pravim, da sem rojena za nesrečo: moja usoda je, da je uničeno vse, karkoli se mi približa!«

»Madam, madam! Torej se je pripetila Lujzi nesreča?« je vzkliknil vitez. Ustnice, ki so mu trepetale že prej, so mu pobledele kot zid.

»Ne, ne!... Nesreče ni nobene!... Toda...«

»Toda?« Vi mi jo ne morete vrniti, kaj?«

»Lujze in njene matere ni več tu!«

Kruto je zadel mladega moža ta udarec. Bil je prepričan, da govori Alisa de Luks resnico. Vse njeno vedenje je pričalo o pristnem obupu.

»Ni ju več tu,« je povzela, »že od dne potem, ko ste mi prišli javiti, da je odpotoval grof de Marillac h kraljici navarski.«

»Danvil ju je vzel nazaj!« je zaštokal vitez hripavo. »Oh, ta človek se skrival! Toda jaz položim naji

svojo roko, makar če bi ga moral goniti po vsej Franciji! In takrat...«

»Ne, vitez! Maršal ju ni vzel nazaj! Jaz sama, jaz, brezumnica, ki se mi še tiste dobre misli izpreminjajo v zlo, sem jima vrnila svobodo!...«

Mlademu možu se je razširilo srce; vzkril radosti mu je planil na ustnice.

»Svobodni sta! Svobodni!...«

»Ko sem se videla obsojeno in sem menila, da me že preklinja moj plemeniti zaročenec... ah, vitez, kako strašno se zapleta nesreča v mojem življenju!... Poglejte: Danvil preganja dve nesrečni bitji, vredni ljubezni in sočutja... in baš do mene se mora obrniti, da naj mu ju varujem!... In jaz sem ga primorana ubogati! Primorana sem postati ječarka dveh ženskih, pred katerima sem se čutila tako nizko, da sem se jima komaj drznila stopiti pred oči! Zakaj sem morala ubogati? Na to vprašanje odgovarja samo skrivnost, ki je vaša plemenitost ni hotela več poznati! Toda nadaljujva: od dne, ko sem mislila, da se je ločil Marillac od mene na vekomaj, se mi ni bilo več bati razkritij, s katerimi mi je grozil Danvil, zakaj ta razkritja so mi pretila tudi od kraljice navarske same — da, mislila sem, da je ona že govorila!... Slišam torej k jetnicama, da sem jima rekla: — Odpustita mi zlo, ki sem vama ga prizadejala... in idita... svobodni sta... In glejte, da

me ni popadla takrat ona nesrečna mehkužnost — Lujza bi šla od mene šele danes, a roko v roki z vami, ki jo ljubite! Ah, da, prokleto sem! Drugače se ne bi izpreverčalo v zlo celo to, kar hočem storiti dobrega!«

»Madam,« je dejal vitez s prijaznim glasom, »vi pretiravate nesrečo. Zame je že neizmerna radost, če vem, da se Lujza ne nahaja več v oblasti prokletega maršala... Toda — ali vam nista povedali, kam mislita iti?«

»Oh, bila sem tako zmudena: niti na um mi ni prišlo, da bi ju bila vprašala... In tudi ako bi ju bila vprašala... kdo ve, ali bi mi bili odgovorili? Kaj pa sem bila v njih očeh drugače kakor ničvredna ječarica?«

»Torej ne veste niti besedice, po katerih bi se dalo sklepati...«

»Niti besedice.«

Nastopil je trenotek molčanja.

»Gospod,« je dejala ona plaho, »jaz sama ne vem, kakšna vprašanja si zastavljate nedvomno, izreči pa jih ne marate, ker me vaša plemenitost noče poniževati. Prisezem vam, da se ni godilo Ivani de Pien in njeni hčerki ves čas njiju bivanja v tej hiši nič hudega — razen, da sta bili omejeni v svobodi. Trudila sem se, biti jima bolj dekla, nego to... kar sem bila... Prisezem vam tudi, da maršal ni prišel sem niti enkrat...«

(Dalle.)

osebno porok za dolgo »Dramatičnega društva.« S tem bi ubili na le društvo, temveč gospodarsko rušili nekaj najbolj delavnih oseb in to bi bil za klerikalce uspeh, z enim udarcem dve muhi.

To se klerikalci sicer ni posrečilo vsled previdnosti naprednih ljudi, pač pa so klerikalci gledališko krizo poostri. Kaj se je trudila gledališka komisija občinskega sveta ljubljanskega in kako hinavsko vlogo so igrali v njej zastopniki S. L. S. Da bi javnosti nametali peska v oči, so se junsko postavljali za gledališče, dočim so dobro vedeli, kaj hoče deželni odbor. To je pač višek hinavščine in predrznosti, kako ulogo je pri tem igral n. pr. dr. Zajc, ki je ob enem občinski svetnik in deželni odbornik.

Ker ljudstvo pač hoče gledališče, špekulirajo klerikalci, da se bo ljudstvo končno naveličalo večne krize in bo opustilo odpor zoper nje in bodo klerikalci lahko odprli svoje klerikalno gledališče. Če bi ga bili otvorili lani, bi ga občinstvo še bolj kotiralo, letos bo pa občinstvo že bolj mehko in voljno (tako si mislijo). — Kako so se lanske leto n. pr. bali klerikalci demonstracij v gledališču! Stavili so Hrvatom celo pogol, da če bodo demonstracije, zaprejo gledališče. Razni dr. Susteršiči, Zajci i. dr. so se pač bali, da bi jih v gledališču izžvižgali, ali morda celo ometali z gnili jajci za njihove »zasluge« za razvoj slovenskega gledališča.

No, ker je lanska sezija mirno potekala, si bodo upali li klerikalci korak naprej. Letos otvorijo najprej svoj kino v gledališču in na jesen poskusijo z dramo. Občinstvo se bo že privadilo; v začetku mu bodo ovsu nudili, batine pridejo pozneje, ko bo konj že v hlevu. — Ko bodo imeli gledališče v rokah, se bodo postavljali kot rešitelji slovenske Talije, kot edini, ki so zmožni osrečiti Ljubljano in stegovali bodo svoje kremplje naprej, tako dolgo, da dobe tudi občinsko upravo v svoje roke, ki jim naj služi kot molzna krava za njihove malhe.

Zato delajo za komisariat. Zavejovali Ljubljano in s tem zatreti vsak napredek, ter priti do neomejene gospodarstva, da bodo lahko brez opozicije, brez kontrole in brez odpora izžemali ubogo slovensko ljudstvo.

A če se to zgodi, potem je usoda slovenskega naroda zapечатena. Upamo pa, da je v slovenskem narodu še toliko življenske sile, da izprevidi te nakane naših rabeljnov ter odbije njihove naskoke.

Se bolj nevarno kot očitni naskoki, je klerikalno zvičajno počasno izpodkopavanje tal. Plazijo se kot kača tiho in počasi.

Kličemo ob 12. uri slovenskemu narodu in posebno bi Ljubljancem, spoznajta kačo, ki vas zalezuje in stople ji na glavo.

Ko bi kaka stranka grešila toliko nad kakim narodom, kot greše klerikalci nad ubogim slovenskim narodom, bi zavržali ogorčenja, da bi zapeljivali in izdajali kmalu morali zbežati, ako bi se utesnili. Ali boš, slovensko ljudstvo, res brez odpora položilo glavo rabeljnu pod roke?

Vprašanje bele Ljubljane ni le lokalno, temveč je vseslovensko. Gorje slovenskemu narodu, če pade bela Ljubljana v črne kremplje klerikalcev! Bodimo torej čuječi v vseh vprašanjih in ne omalovažujmo gledališča.

Od »Dramatičnega društva« v Ljubljani je v veliki meri odvisen napredek dramatičnega gledalištev sploh po Slovenskem. Da so Trst, Celje, Maribor danes tako narodno zavedni in probujeni, je v veliki meri zaslug tamkajšnjih gledaliških predstav, ki so ljudstvo zbirale v Narodne doma, ga zabavale in navduševale. Podpora vsem pa je bilo in je »Dramatično društvo« v Ljubljani, ki jim je dajalo svojo bogato garderobo in arhiv na razpolago. Če se ubije »Dramatično društvo« v Ljubljani, so udarjena vsa slovenska dramatična gledališka društva. To dobro vedo klerikalci in to hočejo doseči!!!

Vprašanje slovenskega gledališča v Ljubljani ni le lokalno, temveč je vseslovensko kulturno vprašanje in ves slovenski narod bi se moral zavzeti zanj. — Čehi so zbrali za svoj Nar. divadlo v Pragi 2 milijona kron in ko je bilo dograjeno, se je zgodila nesreča, da je zgorelo in še isto leto so zbrali druga dva milijona kron, da so postavili takoj drugo novo gledališče.

Sila naroda se zrcali v tem, kako cenijo svojo umetnost in ena prvih umetnosti je gledališka. Toliko se govori in piše o jakosti in napredovanju slovenskega naroda, in verjen sem, da zna ceniti tudi umetnost. Vzdignil se torej narod ter protestiral zoper tiste, ki ti hočejo ubiti tvojo kulturo, tvojo umetnost.

Ko bi se kaj takega godilo ob meni — bodisi na Stajerskem ali v Trstu — kar se godi z gledališčem

v Ljubljani, sem prepričan, da bi završal orkan nevolje. Če je pa Ljubljana tako zaspala, da smejo njeni najhujši sovražniki delati, kar se jim poljubi, potem — no potem pač ne zasluži druge usode. Pa »svaka sila do vremena«, tudi Ljubljani mora biti končno vendar le dovolj klerikalnih hudobnih pustolovščin.

Čas je resen. Naši sovražniki ob meni se združujejo. Narodna misel združuje vse.

Edino naša uboga zemlja je polna izdajalcev. Kako dolgo še?

Slovenska zemlja.

IZ POSTOJNE.

Dne 7. t. m. je priredilo pevsko društvo »Kolo« iz Zagreba izlet v Postojno. Na razno kritikovanje, zakaj se niso bratje iz Zagreba dostojno sprejeli, bodi sledeče pojasnilo: Da pride društvo »Kolo« v Postojno, se je zvedelo samo po časopisih in še to napačno. Keda pride poseben vlak, to sploh ni bilo znano. V takih slučajih, ko pridejo narodna društva zlete v kak kraj, kjer se nahajajo bratska društva, se navadno obrnejo odbori do bratskih odborov, da jim ti preskrbe vse potrebno glede obedov, razvrstitve po lokalih glede jame itd. Pevsko društvo »Kolo« je pa narodna društva sploh prezrla in se obrnilo le na jamsko upravo, ki je v rokah nemškega ministrstva in še bolj nemškega tajništva v Postojni, ki je dirigiralo slovenske izletnike v nemške lokale, kakor »Grandhotel«. Da se v takem slučaju ne morejo narodna društva vmešavati v aranžma, ki se ga je poverilo jamskemu tajniku, je umevno. Da bi bilo o prihodu izletnikov pravočasno obveščeno županstvo in narodna društva postojnska, bi bilo bratsko društvo »Kolo« tudi dostojno sprejeti. Narodnim društvom pa svetujemo, da se v enakih slučajih obrnejo do narodnih društev v Postojni, ki jim bodo preskrbeli vse potrebno in jih tudi sprejeli, kakor sprejme brat brata.

IZ DORNBERGA.

Menda ni društva, ki bi imelo toliko ovir v svojem delovanju, kakor ga ima telovadno društvo »Sokol« v Dornbergu. Razni nasprotniki tudi taki, ki bi morali podpirati, mečejo Sokolu polena na pot, kjer le morejo. Na vse kripile so delali in delajo skriti in odkriti sovražniki, da bi ga popolnoma uničili. Vsako sredstvo jim pride prav. Blatenje in armenenje je geslo gotovih ljudi.

Ali Sokol zre z mirno vestjo tem »prijateljem« v obraz, neustrašeno koraka naprej, trdno stoji v boju za sokolsko idejo kakor skala. S čudno močjo, s krepko voljo odbija vsak napad. Nihče mu ne more priti do živca.

Tudi sedaj, ko mu je G. S. Ž. dovolila prirediti sokolski zlet, je pokazal svojo neustrašenost, neupogljivost, dasi so bili napadi jako močni. — Saj je župan v zadnjem trenutku, ko so že stroški dobro narasli, odklonil ples. Ni hotel dovoliti plesa. A Sokol ni pomišljal dolgo, iskal si je hitro drug prostor, pa izven občine Dornberg, kolikor mogoče seveda v bližini vasi. In res, dobil je prostor v »Gradu pri Prvaškem mlinu« in dovoljenje za ples od županstva Renče. Sreča v nesreči!

Tako je društvo po nasprotstvu dobilo še mnogo lepši prostor. Žal pa mu je, da pojde mnogo denarja v drugo občino. Saj tako se ne skrbi za občino! Morda delajo godci to-čo? Komu je škoda? —

Seveda, vsako društvo potrebuje moralne in gmočne podpore, ker drugače mora podleči sovražnik! Tako tudi dornberški Sokol.

Torej dolžnost bi bila vseh zavednih narodnjakov in sploh prijateljev Sokola, da to društvo podpirajo v moralnem in gmočnem oziru. A ne le drugi, tudi domačini-občinjani, ki niso nezavedni, naj ga podpirajo vedno in povsod. Kako bi bilo lepo, ako bi bili tudi možje v društvu, oni možje, ki so res možje, kateri bi pripomogli društvu do take stopnje, da bi lahko prekosilo druga društva! V sloji je moč! Na delo torej!

Dne 21. junija je »Sokolski zlet« III. okr. G. S. Ž. v Gradu pri Prvaškem mlinu. Pridimo torej ta dan vsi v Dornberg, pokažimo nasprotnikom, kako znamo ceniti vztrajnost bratov in prijateljev. Podpirajmo jih moralno in gmočno, da bodo lahko odbijali napade krutih sovražnikov. Dolžnost nas veže, dne 21. junija vsi v Dornberg! Saj tudi Sokol je pripravil vse potrebno, da se bomo imenito zabavali, vžili nekaj veselih sladkih uric ob zvokih godbe in pri kozarcu rujnega Vipavca na senčnatem vrtu v Gradu.

Dne 21. junija vsi v Dornberg.

Slovinci! Kupujte sokolski znak!

Stajersko.

Minolo nedeljo so priredili v Račjem pri Mariboru tamošnji maloštevilni nemčurji svojo »Schulvereinsk« veselico. Da »Schulverein« in »Stidmarka« ne delata drugega, kot pot nemško-rajlovskim težnjam priti preko nas in države do Adrije, danes nikdo tajiti ne more. Kljub temu so prisostvovali slavnosti oficirji. A najlepše še pride: Slavnostni govornik, ki je bil baje zanalašč naročen iz Dunaja, je med drugim dejal, da je Račje eden stebrov mostu do Adrije več, v boju Nemcev proti Slovincem, in da Dunaj za avstrijske Nemce nič ne pomeni, marveč, da je njihov ideal — Berlin. Zavednejši slovenski kmetje, ki so to slišali, se zgražajo. In docela upravičeno! Zahtevamo, da stvar preišče korno poveljstvo v Gradu in mariborsko državno pravdnštvo. Tudi dolžnost stajerskih poslancev je, se za stvar dobroba zanimati! Vsem nam pa bodi ta nemški bojni klic resen opomin, da se z vso močjo vržemo na mariborsko okolico in postavimo nemški prepotenci odločen »Stoj!« nasproti.

»Lex Kolisko.« Nemci že prav pridno pobirajo podpise za »Lex Kolisko«. V par dnevih so n. pr. v Gradu nabrali čez 22.000 podpisov in čez 2200 K denarnih prispevkov. Socialni demokratje so pri tem ravno tako aktivno sodelovali. V par dnevih bodo pričeli zbirati za ta protislovenski zakon podpise tudi po spodnještajerskih nemških gnezdih! Ali bomo to mirno gledali? Ne! Naša dolžnost je, opozarjati sorojake, da se tega zbiranja podpisov prvič ne udeležijo, drugič pa, da proti temu odločno protestirajo. Na slovenskih tleh ni prostora za pangermanske, protislovske agitacije!

Graške homatije. Že pred par dnevi smo dejali, da pomeni abstinenca občinskih svetovalec »meščanskega kluba« v graškem občinskem svetu razpust občinskega sveta. Zastopniki »meščanskega kluba« pa niso sklenili le abstinenco od vseh sej, marveč so svoje mandate tudi docela odložili. Socialni demokratje se trudijo, da bi župan dr. pl. Fleischhacker svojo demisijsko umaknil. Za volitev novega župana bi morali namreč imeti socialni demokratje in uradniki absolutno, oziroma dvetrjetinsko število glasov, a imajo jih samo 32, ker sta oba oficirska (pensionisti) mandata, še vedno nezasedena. Če Fleischhacker ne umakne demisijske, bo občinski svet razpuščen, kar ne bo v šestih tednih vršilo nove občinske volitve.

K aferi Wastian. Naše vesti, da je Wastian moral demisionirati vsled pritiska, ki ga spravljajo v zvezo z buršentagom, se potrjujejo. Sedaj se pa tudi ve, da je glavno vodstvo »Stidmarka« pritiskalo na to, da Wastianu ni bilo treba že zdavnaj odložit svojih mandatov. Dohodki »Stidmarka« so namreč pričeli tako rapidno padati vsled Wastianovega škandala, da je bila nevarnost, da doživi »Stidmarka« hode izgube. Končno se Wastian pa vendarle ni mogel več držati. K temu je zopet pripomogel župan dr. Schmiederer, ki je z vso odločnostjo zahteval, da se umakne ali Wastian, ali pa da odstopi on sam. Le »Stidmarka« na ljubo so mu pustili še zadnji mandat, oni občinskega svetovalec. Ta afera postaja vedno čednejša.

Maribor. (Deseti brat.) V zadnjem poročilu smo pozabili pohlavno omeniti pevske točke gospič Tomišekove in gg. Moric ter Kosi. Čisti dobiček bo baje zelo lep. Glasbene točke je priredil g. L. Pahor.

Maribor. (Rešitelj.) Zadnjič smo poročali o poskušnem samomoru 7letnega dečka Osmana, ki je iz strahu pred kaznjavo hotel iti v Dravo. K temu še lahko javljamo, da je fantka rešil smrti osmošolec Slovenec Makso Šnuderl s tveganjem lastnega življenja. Vrlo šloveljublj!

Račje pri Mariboru. Predsednik podružnice tukajšnjega »Schulvereina« je renegat Makso Smole, učitelj na slovenski ljudski šoli. M. Smole je renegat v pravem pomenu besede. Nekomu je namreč dejal čisto neženirano, da ima od takrat, kar je svojo narodnost prodal, vedno zadostni »Taschengeld«, dočim je kot Slovenec preje stradal. Ta zadnja trditev je gola in debela laž, a Makso Smoletu smo zanj hvalile, ker nam pričuje, da tisti, ki zataji svoj rod — zgubi sploh vsako najmanjšo iskrico značaja in pograbi tudi — po laži. Pti! takim nemškim stebrom!

Fala na Dravi. (Dva prijeta zlikovca.) Ko se je proti polnoči dne 11. t. m. vračal z avtomobilom šofer Mišler iz tukajšnje elektrarne in peljal skozi občino Slemen, je moral voz ustaviti, ker se mu je zatkal. Ko je pogledal kaj je temu vzrok, je našel preko ceste položenih več vel in manjših drevesnih steblov. Na svoji nadaljni poti je našel take

štvari še dvakrat. Orožniki so aretirali hlapca Pobežina in Ologovskega, ker sta tega zločina osumljena.

Goriško.

Porotno zasedanje v Gorici se začne v ponedeljek 22. t. m. in sicer proti Jerneju Feiss, bivšemu finančnemu stražniku v Dolenji, ki je zakrivil celo vrsto nenravnih zločinov in je zlorabil celo svojo lastno hčer. Predsedoval bo dvorni svetnik Cafazura, sodnika pa bosta Sterle in Leoncellis. Obtožnica bo zagovarjal dr. Tuma.

Gorica. (Lepa ženska.) Aretirali so neko 33letno žensko, ki je zapeljevala v mestnem parku moške in jo zaprla za 8 dni.

Gorica. Svobodni trg se otvoril v ponedeljek 22. t. m.

Potrjena obsodba. Višje sodišče je potrdilo obsodbo goriškega sodišča, ki je obsodilo Marija Castellan iz Fare v 3mesečno težko ječo radi razžaljenja veličanstva.

Premeten regnikolo. V goriški bolnišnici usmiljenih bratov se je zdravil neki regnikolo, katerega je policija iskala radi raznovrstnih pregreškov. Regnikolo pa je bil premeten in je pravočasno odnesel pete nazaj v blaženo Italijo.

Prihodno nedeljo ima goriški odbor »Legge Nazionale« svoj shod in sicer v občinski dvorani na Verdijevem tekalšču.

V goriške zapore so pripeljali Stefana Persič iz Trnovega, ker je osumljen požiga.

Pokvarjen mladenič. Pred goriškim sodiščem je bil obsojen neki mladenič na 2 meseca težke ječe, ker je zakrivil več nenravnih zločinov.

Zaplenjene gobe na goriškem sadnem trgu. Tržni komisar je zopet zapel: »Vse gobe. Torej, pozor pred gobami!

Nova slovenska gostilna v Krmini je otvorjena in strašno bode fanatične Lahie. Upamo, da se ne bo zbal gostilničar laških groznej, ampak da bo storil svojo narodno dolžnost!

Kormin. (Laški fanatizem.) Neki tržaški trgovec je odprl v ulici Movna skladišče oblek, nad katerim je dal obesiti tudi slovenske napise, kakor tudi slovenske lepake. To delstvo pa nikakor ne ugaja Lahom, ki zasramujejo dotičnega trgovca v laških časopisih. Vsega se bojijo korminski Lahie, samo slovenskega denarja ne!

Radi ženske. Meseca novembra v lanskem letu je hotel neki Golob v Solkanu pretepati ženo nekega Križniča, ki pa je to pravočasno preprečil. Zato sta se stepla moža med seboj. Zagovarjati sta se morala pred sodiščem, ki je obsodilo Križniča na 6 tednov. Goloba pa na 14dni zapore.

Na delu! Mešetar Batič, katerega so pred kratkim aretirali, je bil že zopet na delu in sicer topot v Tolminu. V Presljevi gostilni je ukradel svinjsko pleče, nakar je odkuril.

Dnevno.

Nemška domišljavost in volitve v Istri. »Tagespost« prinaša poročilo o istrskih volitvah in se baha, da je bilo v Opatiji 124, v Lovranu pa 84 nemških glasov. Pravi, da se bo glavni boj razvil šele prihod. leto pri občinskih volitvah in da bo treba še velik kos dela, predno bo avstrijska rivijera slovenska. To se pravi, toliko, kakor da je zdaj nemška ali italijanska. Nemški troj niti ne ve, da pred nekaj desetletji tu sploh ni bilo niti enega Nemca ali Italijana. Fr. pl. Peršič, ki je bil kanonik v Novem Mestu je še za časa Mar. Terezije napisal učno knjigo za one hrvatske otroke teh krajev, ki bi se hoteli učiti italijansko in Belinč iz Lovrane je pred 110. leti zopet spisal podobno knjigo Torej so Nemci privzdravili šele pozneje — in ti privzdranci hočejo zdaj vladati ob našem lepem morju. Hrvatsko-slovenski narod v Istri in ob morju bo pokazal tem ljudem, kdo je tu doma.

Velikanske priprave delajo Nemci za svoj shod v Celovcu, ki bo v nedeljo. Od vseh strani vabijo ljudi, da pridejo reševati koroške renegate. V svojem strahu se boje celo slovenskih romarjev, ki se peljejo ta dan k Gospej sveti. Renegati imajo slabo vest, zato so spustili v svet telegram, da so za nedeljo v Celovcu napovedane slovenske demonstracije. Boje se namreč, da bi pravil Nemci ne videli slovenskih romarjev. Sploh bi menda radi to romanje preprečili. Ako bi se nemški romarji spomnili, da bi romali kam na jug, bi imeli gotovo prosto pot skozi Ljubljano. Isto zahtevamo za naše ljudi v Celovcu!

Psihologija slovenske rase. Pod tem naslovom je predaval o Slovanih znani pariški učenjak Louis Leger. Omenjal je najprej, da je nesloga in

prepirljivost bistven znak slovenskega plemena, zato Slovani niso bili nikdar silni. Med drugimi je Leger precej obširno govoril o Slovincih. Pokazal je posebno vrednost ilirske misli. Slovinci se priznavajo k jugoslovanski celoti in se čutili eno s Srbi in Hrvati. Leger trdi, da imajo Slovinci smisel le kot Jugoslovani — zato pa jim je v Jugoslovanstvu dana važna naloga. Leger dobro pozna slovenske narode, zato so njegove besede važne. V svojem predavanju je povedal nekaj lepih misli za nas vse.

Obveznost Srbije za slučaj grško-turške vojne. »Narodno Jedinstvo« piše: Grško-turški spor, ki grozi z novimi vojnimi zapletji, se v Belgradu zasleduje z veliko napefostjo in med vladama v Atenah in Belgradom je najživahnejše izmenjavanje misli. Kakšna je uloga Srbije v tem sporu in kakšne so njene dolžnosti za slučaj grško-turške vojne? Aktivni srbski minister je pravil: Mj Srbija je v vsakem odločena vršiti je mogoče preprečiti oborožen konflikt med Grško in Turčijo. Na to se dela z več strani (posebno Francija si prizadeva da duhove pomiri.) Če bi prišlo do malih spopadov bi to še ne moralo pomenjati, da se je vnela tretja balkanska vojna, ker se bo našel način, da se boji ne razširijo. od dveh sovražnikov in Rumunija, svoje zavezniške dolžnosti, ali ona ima najboljšo garancijo tudi za ta slučaj v tesnem in pristranem prijateljstvu Rumunije in Rusije. Smisel teh besed bo jasnejši če se pove, da je po zavezniškem dogovoru z Grško Srbija zavezana s svojo močjo pomagati Grški, če bi bila ta napadena od dveh sovražnikov in Rumunija, da mora v tem slučaju prisiliti Bolgarijo do absolutne neutralitete. Če Grško napade samo Turčija, Srbija ni dolžna iti v vojno. To bi bilo sploh težko, ker Turčija ne meji na kopnem z Grško in bi se vojna vodila samo na morju. Izkrčevanje turških čet na Grško kopno zemljo je pa komaj mogoče. Na morju pa Srbija ne more Grški pomagati. Za Srbijo bi bil casus belli, če bi Bolgarija šla v vojno, bodisi s tem, da prepuosti svobodni prehod turškim četam čez svoje ozemlje, bodisi z lastnim napadom na Orke. Toda v tem slučaju bi stopila na pozorišče Rumunija, ki bi napadla Bolgarijo tudi takrat, če bi se ta ne uprla z vso silo prehodu turških čet čez svoje ozemlje. Za Bolgarijo je torej položaj ta, da se mora spustiti v boj s Turki, če bi ti hoteli iti čez njeno ozemlje, sicer bi jo napadli Rumunija in Srbija. To je absolutno resnično in s tem računam Grška, o tem je obveščena tudi Bolgarska in Turčija. To je bilo povedano Talaatu v Livadiji in v Bukareštu ter potrjeno v Konstanci. Zato pa tudi ni verjetno, da bi prišlo do boja med Grško in Turčijo; pa če tudi pride bo boj omejen in našla se bodo sredstva za pravočasno posredovanje. S preganjanjem Grkov hoče Turčija pritisniti na Grško, da se uda glede otokov, na drugi strani se pa hoče iznebiti Grkov na lastnem teritoriju.

Po dnevih socialne revolucije. V Italiji se začenjajo zopet redne razmere po dnevih ostrih, velikih socialnih bojih, ki sicer niso bili za mislečega človeka takšni, da bi se moral križati in vpiti: ljudje božji, cerkve podirajo, požigajo in ropajo; konec sveta, ali bog ve kaj še. Dogodki so bili takšni kakoršni so vselej, kadar zatirani sloji pokažejo svojo moč nad obstoječim redom. Nič novega in nič posebnega ni bilo. Le eno je značilno: obnašanje in zadržanje vlade. Vlada se je držala v defenzivi. Armadi in orožništvu so bile dane stroge zapovedi, izogibati se vsemu, kar bi moglo množico razkačiti. Vojaki se puste kamnati, policaji se pustje pretepati itd. Armada in druga oborožena sila se omejuje le na to, da drži kordone in da čuva železniške proge in mostove. Aretacij ni bilo mnogo, le v Rimu Milanu in Neapolju je policija gledala na to, da spravi iz delavskega gibanja sumljive elemente. Z vsem tem je italijanska vlada priznala opravičenost proletarskih manifestacij, kakoršnih Italija ne pomni, kar obstoja. »Obzor« piše: Vlada je zatisnila oči in ušesa. Govori, kakoršni so bili predavani pred tisoči in tisoči bi bili drugod nemogoči. Govori so bili antimiraristični in protidinstični. Eno vsebino so imeli vsi ti govori: Niti policija, niti orožniki, niti vojaki niso krivi krvorcelitja, kriva je vlada in oni, ki jo drže, kriv je zlistem, kriva je monarhija. V Ankoni so govorili o komunih, v Milani o socialni revoluciji. Vsi govorniki, anarhisti, socialisti, republikanci so povdarjali, da morejo biti revolucionarji zadovoljni z rezultati tega gibanja. Štrajk ni bil druzega kot poskušna mobilizacija nezadovoljnih elementov, dobra vaja za dan, ko bo treba s svincom odgovarjati na svinec.

Za svetovno razsodišče. Napisal Andrew Carnegie. Poslovenil Fr

S. Segula, župnik in posestnik na Pragerskem, 52 strani. Knjiga se dobi zastonj pri prevajalcu. Živimo v nemirnih časih, ko vse trepetajo pred vojno nevarnostjo. Vojna je od daleč lepa in zanimiva — od blizu pa je grozna stvar. Pri nas dosega nismo imeli mirovnega gibanja. Segulova knjžica je prva te vrste med Jugoslovani. Res je, da mi ne bomo odločevali o tem, ali bo vojna, ali ne, prav pa je, da se tudi med nami širi vznesena misel miru, ki naj bi vsem narodom prinesla njih pravice. Za evropsko kulturo je žalosten dokaz, da si morajo narodi z orožjem v roki pridobivati svojo svobodo. Knjžica je namenjena poslancem in ljudstvu pa tudi diplomatom in državnikom, ki naj bi jo dobro preštudirali.

»Janko Kersnik, njega delo in doba«. Dr. Prijatelj, ki je bil ravno kar imenovan za kustosa, v dvorni knjižnici, je dovršil veliko delo: »Življenjepis Janka Kersnika«. S tem je zaključil zbrane spise enega najboljših naših pisateljev. Dr. Prijatelj pa se ni zadovoljil s kratkim praznim življenjepisom — ampak je podal celo dobo, v kateri je živel in delal Janko Kersnik. V dveh knjigah je pokazal naš narodni boj in razvoj od l. 1870. do devetdesetih let. Druga knjiga obsega celih 642 strani. Izšla je ravnokar pri Schwentnerju in stane 5 K po pošti 5 K 55 v. Oba dela skupaj staneta vezana 9 K. Obsegata 900 strani. O tem važnem delu bomo še pisali. Knjiga bo vzbudila pri nas in drugod veliko zanimanja.

Važno za obrtnike. Ker se snule »Obrtno hranilno in posojilno društvo v Kranju« in se bode vsled tega vršil tudi sestanek vseh obrtnikov, na katerem se bode razpravljalo kako zamoremo pomagati svojemu obrtu do boljše obstanka, zato opozarjamo in vabimo vse obrtnike, da se gotovo udeležijo tega sestanka, ki se bode vršil v nedeljo, dne 21. junija t. l. ob 10. uri dopoldne v začetni pisarni v Kranju. — Pripravljalni odbor.

Slovenski igralci igrajo danes v Metliki, jutri v Črnomlju, v soboto v Ribnici. S tem bo njih potovanje zaključeno.

Dne 26. junija t. l. se bo vršila pri okrajni sodnici v Radovljici ob polu 9. uri dopoldne dražba posestva g. Jurija Auer v Begunjah pri Lescah. Posestvo obstoji iz jednodostropne vile in iz vrta zasajenega z žlahtnim sadnim drevjem. Posestvo je bilo cenjeno na 31.831 K, najmanjši ponudbe pa znaša 15.915 K 50 v. Načinčnejši podatki so na razpolago v pisarni g. dr. Iv. Tavčarja v Ljubljani in pri omenjeni sodnici.

Prostovoljno gasilno društvo v Litiji priredi o priliki svoje 25letnice dne 5. julija t. l. veliko gasilsko slavnost. Društva se prosijo, da se pri morebitnih svojih prireditvah ozirajo na čas te prireditve.

Nova postaja ob vrhniški železniški progi. V soboto se otvori nova postaja med Brezovico in Logom z imenom Lukavica.

Pri pretepu smrtonosno poškodovan. Dne 11. t. m. je nastal v neki gostilni v Lancovem na Gorenjskem med več tamošnjimi domačimi fanti prepir. Ko so se okrog desete ure ponoči posloviili od pijače in gostilne, je nastal na cesti pretep, med katerim je žagar Miha Pečnik udaril posestnikovega sina Franceta Dežmana z vozno vago tako močno po glavi, da se je Dežman nezavesten zgrudil na tla. Napadalec se je drugo jutro sam javil sodišču. Dežman bo težko okrevail.

Tatvine. V noči na 12. t. m. je bilo izvršenih v vaseh Svibno in Počakovci v šentkriškem okraju pet tatvin. Tatovi so odnesli perilo, čevlje, slanine in srebrno uro z veržico. Skupna škoda znaša 78 K 60 v. V isti noči so poskušali tatovi splaziti se tudi v troje drugih nezaklenjenih stanovanj, vendar so jih domači ljudje še o pravem času prepoznali. O tatovih doslej še ni sledu.

Prepir, pretep in nož. Med delavcem Andrejem Petrlinom in med posestnikovim sinom Martinom Severjem je nastal v nedeljo ponoči na poti domov v Gamelnje najprej prepir, ki pa se je hitro spremenil v pretep. Ta se je končal na ta način, da je Sever potegnil iz žepa nož in sunil v njim Petrlina v glavo. Zadel ga je blizu levega očesa in ga je težko poškodoval.

Zasledili so ga. V zadnjem času se je izvršilo v radovljiškem okraju več vlomov in tatvin v delavskih kočah. Storitcem pa le niso mogli priti na sled. Te dni pa je neki tesar zasledil leta 1878. rojenega dninarja Antona Urevca iz Gorij, ko je hotel vlomiti s sekiro v planinsko kočjo posestnika Antona Vovka iz Bleda, kjer so imeli delavci spravljen svoj živež in orodje. Ko je vlomilec videl, da je spoznan, je vrgel sekiro proč in je izginil v gozd. Dne 12. t. m. je orožništvo Urevca aretiralo in ga izročilo okrajnemu sodišču v Radovljici.

Aretacija tatu. Dne 13. t. m. je aretiralo orožništvo v bližini Skočja-

na na Koroškem 33letnega dninarja Franceta Leskovca iz Verda pri Vrhniki, za katerim je izdalo sodišče tiralico radi tatvin, ki jih je izvršil v logaškem okraju, v Postojni in v Železni kaplji. Orožništvo je Leskovca izročilo okrajnemu sodišču v Veli-koven.

Dolgove je napravil in pobegnil. Leta 1885. v Kamniku rojeni zidarski pomočnik Jože Vrhovnik je delal že od aprila meseca t. l. pri zidavi šole v Dobravi. Pred štirinajstimi dnevi pa je neznano kam pobegnil. Prej pa je še izvalil od dveh oseb obleko in čevlje v vrednosti čez 50 kron. Dalje je napravil dvajset kron dolga na hrani. V odmenio je pustil za seboj svojo delavsko knjižico.

Napad banditov na trgovski slugi. Bandite v Novem Jorku so napadli dve dni okrog poludne dvoje trgovskih slug, ki sta nesla denar iz neke banke. Roparji so jima pobrali 24.000 mark. Takoj po ropu so skočili tolovaji v pripravljeni avtomobil in so oddirjali neznanu kam.

Poneverbe knjigovodje. Knjigovodja Julija Kleina, o katerega poneverbah smo že poročali, so te dni v bližini Lugosa aretirali. Klein je izpovedal, da je tekom petih let navedel v bančnih knjigah več napakanih števil, da bi zakril poneverbe. Od 160.000 kron, ki manjkajo v blagajni, je vzela zase le nekaj tisoč; vse ostalo so mu drugi ukradli. Klein hoče tekom preiskave to dokazati.

Pobegli bankir Bluhm. V aferi pobeglega bankirja Bluhma je nastopilo senzacionalno odkritje. Bluhm je poslal oškodovani banki del poneverjenega denarja in sicer 30 tisoč mark iz inozemstva. Bankir je postal obenem pisarno, v katerem zatrjuje, da je izvršil defraudacijo v navalu blaznosti.

Štirideset ribičev utonilo. Velik vihar je treščil štirideset ribičskih ladij ob breg Novega Brunšviškega. Dvajset ribičev je pri tem utonilo.

Ljubljana.

Na drugem mestu prinašamo nekaj važnih misli o našem gledališču. To kar se godi s slovenskim gledališčem v Ljubljani, je naša narodna sramota. Tega se moramo zavediti. Zato priporočamo te besede v premislek.

Vprašanje iz občinstva. Piše se nam: »Včeraj ste poročali, da bo v dež. gledališču prirejala kinematografske predstave »Ženska kršč. Zveza«. To koncesijo je baje dobila od nemškega gledališča. Nemško gledališče pa najbrže ni zastoni odstopilo koncesije. Vprašanje je, koliko so klerikalci dali nemškemu gledališču za koncesijo, oz. kaj so mu obljubili. Morebiti to, da bodo onemogočili slov. gledališče, da bodo Slovenci tem marljivo hodili v nemški teater? Iz tega se tudi vidi, da so klerikalci res prežali na koncesijo »Dram. društva«, in da so zato s pritožbami in obljubami ovirali otvoritev »Kino-Metropola«, da bi »Dram. društvo« izgubilo koncesijo in bi jo klerikalci zase pograbili. Zato so razni klerikalni veliki pod častno besedo lagali, kakor se je to videlo iz poročila obč. zbora »Dram. društva«. To bi bilo treba ljudem pojasniti.

Dr. Peganovo in Stetefetovo poballnstvo. »Slovenec« je pretekli teden objavil revizijsko poročilo, še predno je deželni odbor uradno obvestil o tem uradnem aktu magistrat odn. župana! Mi smo ta slučaj že zadnjič primerno obsodili: preteklo nedeljo pa je to netaktno obsodila tudi »Tagespost«, ki se zgraža nad to »Slovenčev« objavo in političnim izrabljanjem zadeve. Kakšni ljudje so klerikalci pri deželnem odboru in koliko razumejo o uradnem poslovanju, kaže ta slučaj več kot dovolj. Deželni odbor in njegov referent o tej reviziji je imel o uspehu uradne revizije obvestiti najprej uradno mestni magistrat odn. njegovega načelnika župana. Tega pa ni storil, ampak je dr. Pegan Stetefetu na lupo dal poprej uredništvu »Slovenca« na razpolago vse podatke, da jih je ta izrabil v politične namene! Potem se pa ta svojat še ujeđa, če ji kdo to poballnstvo in ta politični manever očita. Še Nemcem se to gnusi in dajejo zato lekcije »Slovencu« in deželnemu odboru. To se vidi, kakšni šefi in referenti so pri deželnemu odboru! In potem tisto smešno žuganje! Kdo se ima pa klerikalcev sploh kaj bati? Ali mislijo klerikalci, da smo naprednjaki kakšni mežnarji? Pa še nekaj moramo povedati. »Slovenec« se poteguje za tiste uradnike-revizorje deželnega odbora, ki so imeli opravka na magistratu in pravi: »Poglejte, župan v odgovoru v »Narodu« tudi uradnike prijemlje; kaka krivica!« Deželni odbor je poslal deset svojih najboljših(!) uradnikov na magistrat revidirati, pa še jih smeš!« U! Če so ti deželni klerikalni uradniki ori dež. odboru naj-

boljši, potem so pa vsi drugi slabši? No, to se bodo drugi za ta kompliment Stetefetu lepo zahvalili! Ampak revizijsko poročilo in ovržene trditve v njem so proketo čudno spričevalo za te »Slovenčeve« — najboljše računske uradnike?! Taka je resnost ljubljanskih klerikalcev, deželnega odbora in njegovega famoznega referenta in advokata dr. Pegana. Pojte, polte, šalobarde v »Slov.« uredništvu z vašimi čenčami! —

Polica in mladenič, ki ga je »božjast metala«. Iz Trsta sem je policijski ravnatelj Manussi importiral nekaj ljudi k policiji, ki znajo malo slov, in nemško toč, ter nekaj več laščine; o policijski praktični službi pa nimajo pojma. To dokazujejo razni nastopi in afeje. Zadnjič se je neki tak policaj spravil na fantarekruta, ki ga je — »božjast metala«, pa ga je aretiraj, ker je revež malo zablaval. Pri policiji so ga potem izpustili, ker so videli in zvedeli, da je fant božjasten! To je o tistem »nasilnem in žuganjem fantu: vsa »raubergeschichte«. Ta slučaj so videli možje-pričel! Ampak: danes meni, jutri tebi! Kdo ve naprej, kaj se mu še lahko v Ljubljani ob taki državni policiji pripeči! Država in občina dajeta za upravo tisočake. Ali mislite, da mora biti ravno v Ljubljani od zgoraj pa dol vse najslabše?

Klerikalci z Viča se v zadnjem času prav intenzivno bavijo z analizo svojih možgan. Kaj jih je do tega pripravilo, ne vemo, sodeč pa po »Slovencu«, so morali biti prvi rezultati zelo neugodni. Vsak kotiček v glavi gotovo temeljito preiščejo, a »stolčka pameti« se jim še ni posrečilo izslediti, kar tudi javno in odkritosrčno priznavajo. Pri tem so se pa naenkrat vrgli na naprednjake in si skušajo sugerirati prepričanje, da imajo ti »največ slame v glavi«. Kakor da bi bili naprednjaki krivi njihove nesreče! Bogme, tudi to je sumljiva logika! Prav upravičeno se torej bojimo, da bi ti ubožci pri prenapornem duševnem delu iz analize zašli v paralizo in ker bi mi za posledice ne mogli prevzeti nobene odgovornosti, zato uljudno prosimo kemično preizkuševališče in varnostne organe v Ljubljani, da se za stvar zavzamejo, jim pridejo na pomoč in s tem odvrnejo pretečo nevarnost od Viča, ki je že itak ves poln klerikalnih nadlog.

Zdravniško preiskovanje vpokojencev tob. tovarne. Generalni nadzornik tob. režijske, baron v. Eichelburg na Dunaju, je prišel na idejo, da gre veliko delavcev tob. tovarne predčasno v pokol ter, da je vsled tega država silno oškodovana! Zato je sklenil, da se vpokojence še enkrat natančno zdravniško preišče. Povabil je nič manj, kakor 264 teh vpokojencev na dan 24. t. m. v tob. tovarno k zdravniški preiskavi. Seveda ubogi slovenski trpin, kateri so si s trudom prislužili to bomo pokojnino, naj bodo prikrjajšani. Zakaj, Albanija rabi in zopet rabi denar. Kje je tukaj dr. Šusteršič, ki naj bi se za svoje volilce energično zavzel!

Neki sobni slikar Stare se v gostilnah zelo rad zaletuje v nar. stranko, zabavljal je zadnjič pri Lloydju čez cvetlični dan, češ da je to samo za koritarje in da je vsak norec, če kaj da. V pondeljek pa je zabavljal pri Mraku čez sokolski kolek, češ da naj si vsak rajše žemljo kupi. Sploh je to nestrpen mož, ki bo staknil, če ne bo dal miru.

Jugoslovanska žena. Za razstavo »Jugoslovanska žena« vlada čim dalje večje zanimanje. Razni rodoljubi po deželi, zlasti na Gorenjskem in v Beli krajini, pa tudi na Stajerskem in Koroškem zbirajo zanimiva narodna dela, narodne noše, obrtni izdelki i. dr. za razstavo v Ljubljani. Izredno lepa bo zbirka peč. avb in pasov, ki bodo reprezentirali veliko vrednost. — Tržaške Slovenke odpošlejo posebno odposlanko, ki uredi oddelek Trsta in njegove okolice. — Posebno krasen, zanimiv in pester bo dalmatinski oddelek s prelepimi nošami in dalmatinskimi narodnimi čilimi (preprogami). Da bo razstava pregledna, izda odbor »Splošnega slov. žen. društva« tudi katalog razstavnih predmetov. Slavne trgovske trdke v Ljubljani in na deželi, ki bi hotele prispevati za pokritje stroškov, naj blagovolijo poslati svoj inserat v katalog. Cela stran (20 cm dolga in 14 cm široka) velja 20 K, pol strani 10 K, četrt strani 5 K. Prijave se sprejemajo do 5. julija t. l.

Sprejem v prvi gimnazijski razred. Na drugi državni gimnaziji v Ljubljani (Poljanska cesta) bode vpisovanje za prvi razred šolskega leta 1914/15 v nedeljo, dne 28. junija 1914 dopoldne od 9. do 12. ure v ravnateljevi pisarni. Učenci naj pridejo v spremstvu staršev ali njih namestnikov in prinese s seboj krst-

ni list in obiskovalno izpričevalo zadnje ljudske šole. Sprejemni izpiti bodo v soboto, dne 4. julija od 9. ure dopoldne dalje. Zunanji učenci se lahko tudi pisмено zglašajo, ako določijo imenovane listine pravčasno ravnateljstvu, zglašiti se pa morajo vsaj pred izpitom osebno pri ravnateljstvu.

Za slavnost »Sokola I.« v Ljubljani, ki se vrši v nedeljo 5. julija t. l., so priprave že v polnem teku, izvoljeni so razni odseki, tako da bo slavnost dobro pripravljena in tudi dobro uspeša. Opozarjamo slav. občinstvo že sedaj na to slavnost s prošnjo, da se za nedeljo 5. julija ne odločite za izlete itd., temveč da posetite vsi veselico »Sokola I.«. Bo to posebna slavnost, kakršne v Ljubljani še ni bilo. Velik lep veselični prostor na Dunajski cesti, kjer še ni bilo take veselice; zanimivi raznovrstni vzpored slavnosti, ki se objavi v kratkem, i. dr. vse kaže, da se ta slavnost ne bo vršila po znani šabloni navadnih veselice.

Društvo »Pravnik« priredi svojemu častnemu članu dyornemu svetniku g. Ivanu Kavčniku poslovilni večer v soboto dne 20. t. m. ob pol 9. zvečer v srebrni dvorani hotela »Union« v Ljubljani. Gospodje, ki se hočejo udeležiti te skupne večerje, naj se izvolijo do najpoznejše petka opoldne javiti pisмено ali ustmeno v pisarni društvenega predsednika g. dr. Danila Majarona.

III. Slovenski vsesokolski zlet v Ljubljani 1914. Seja slavnostnega odbora vrši se v nedeljo 21. t. m. točno ob 9. zjutraj v zvezni sobi v Narodnem domu. Istotam vrši se v petek dne 19. t. m. ob pol 7. zvečer seja tajniško-časnikarskega odseka, ob 8. zvečer istega dne pa seja veseličnega odseka. Bratje pridite točno in polnoštevilno.

»Sokol I.« naznanja bratskemu članstvu, da posluje društvena knjižnica redno vsako nedeljo od 11. do 12. ure dopoldne. Knjižnica je praktično preurejena in pomnožena z najnovejšimi knjigami. Knjige se izposojujejo le proti izkazu društvene izkaznice. Brat, sestra, hiti po knjigo, pa zarana ž njo na Rožnik svežiti si duha, telo, pa pridno potegaj na sokolsko delo, da srce Tvoje bo veselo. Na zdar! Knjižničar.

Kresne veselice letos na dirkališču ne bo, zato bo tem bolj obiskana nedeljska veselica v Hribarjevem gaju.

Več luči želimo vsepovsod. Zato bo pa tudi idiličen »Hribarjev gaj« povodom kresne slavnosti, ki se vrši prihodnjo nedeljo in jo priredi Krakovsko-trnovsko gospodarsko in narodno-napredno društvo, krasno razsvetljen. Kajti to agilno društvo, ki se ne vstraši žrtve, ako gre za napredek, se je potrudilo, da bo za omenjeno prireditev kar dosedaj še ni bilo, napeljana električna razsvetljava. Zato pa priporočamo vsem prijateljem napredka, da se odzovejo vabilu tega društva in pohite prihodnjo nedeljo v »Hribarjev gaj«.

Želja se jim je izpolnila. Pretekli pondeljek zjutraj je neki trgovski vajenec na Starem trgu št. 5 videl, kako se hoče neki mlad fant odpeljati na kolesu njegovega gospodarja. Oni mladi fant je sedel na kolo in se je peljal proti šentjakobskemu trgu, kjer pa ga je omenjeni vajenec prijel in mu ukazal, naj da kolo nazaj. Fant je najprej trdil, da je kolo kupil, nato pa je pobegnil. Vajenec pa za njim. Ko ga je dohitel, ga je izročil stražniku. In dognalo se je, da je fant osemnajstletni drogist iz Monakovega. Pripovedoval je, da je prišel z dvema tovarilšema iz Trsta in sicer brez denarnih sredstev. Vsi trije so baje sklenili, da bodo kradi, samo da jih policija prime in zapre. Tako bi prišli vendar enkrat do kruha. Stražnik je uslišal željo in je izročil vse tri deželnemu sodišču.

Cirkus Kludsky je imel včeraj dve predstavi, ki sta bili obe dobro obiskani. Vedno nov spored nudi vedno novih užikov, skupine levov in slonov pa bude splošno občudovanje. Cirkus ostane tu do nedelje.

Dve velikanski Nordisk učelnikovitosti prinaša nam spored specialnega večera v kinematografu »Ideal« in sicer »Zlato tele«, senzacijska drama v 3 delih z zlatega zahoda; v glavni vlogi »Olaf Pöns«, in sijajna veseloliga v dveh dejanjih »Gospod generalni konzul«. — V soboto čustvena ljudska drama v 3 dejanjih »Otroci s ceste«. — Danes zadnji dan velezanimive drame »Korak s pota«.

Milijon kron se lahko zasluzi, krasna, vesela parodija v 3 delih a la »Jules Verne«, predstavljano ekscentrično, šaljivo in jako komično nam prinaša Bachmaier Elektro-Bioskop v Lattermannovem drevo-redu v sporedu za soboto, nedeljo in pondeljek. Vsakdo, ki obišče te

Ali ste že bili v čevljarnici Antona Javernika, Trst, ulica Farnetto 33 ?? Sprejemajo se tudi popravila.

FRAN MALIS,

diplomiran krojač. Trst. - Ulica Tor S. Piero 4 - Trst Podružnica: Nabrežina 99.

Jestvine, kolonijalno blago FR. MILLONIG - TRST Piazza Caserma 5., blizu Narodnega doma Razpošiljanje po pošti.

predstave zabaval se bode gotovo izobno pri veselem potovanju okoli sveta in lovu na milijon. Navadna cena.

— Loterijske številke. Trst: 42, 15, 25, 24, 18.

Trst.

Sokol pri Sv. Jakobu naznanja onim bratskim društvom, ki so se v nedeljo nameravala udeležiti prvega javnega nastopa Sokola v tržaškem mestu, da se vrši nastop sedaj v nedeljo 21. t. m. v istem obsegu in istih urah, kakor je bilo za nedeljo določeno. Prihitite torej vsi, ki ste nameravali priti 14. t. m. k Sv. Jakobu, v nedeljo 21. t. m. na telovadišče Sokola pri Sv. Jakobu za gostilno »Jadrano«.

Požrtvovalec. V nedeljo je vsled slabega vremena moral odpasti nastop Sokola pri Sv. Jakobu. Vkljub slabemu vremenu so pa ljudje prahajali k »Jadrano« v velikih množinah. To priliklo so izrabile gojenke in deklce od naraščaja in so pričele razpordajati cvetke, ki so bile pripravljene za veselico. V kratkem času je bilo nabranega denarja 76 K za »Sokola«. Čast vrlim prodajalkam in požrtvovalecnu občinstvu, ki polni podpreti društvo v neprijetnem položaju. Na zdar! V nedeljo na svidenje!

Dan v spovednicah. »Dnevo-vi« krči so se lotili tudi mladih kaplanov pri Sv. Antonu novemu v Trstu. Predno se začne devica izpovedovati jo vpraša »božji namestnik«: »Ali berete »Dan«?«. Mnogo, mnogokrat se glasi odgovor: »Da!«. Potem pa kaplanež zarohni: »Brezverka, ali ne veš, da piše ta poljubševalen list proti papežu, škofu iz posvetnih gospodinj?«. Da dela ta list, za ločitev cerkve od države! (Kje kaplani ujamajo to preživetlo frazo?) Da je ta list prepovedan v vseh pastirskih listih, da se govori o zlo-deju, ki diha iz njega, tudi na prižnicah v imenu sv. Duha, in v spovednicah v imenu odvode? Ta list, ki je tako nespodobno pisal o naši svetnici Johanci, ki se norčuje iz kaplanov, župnikov in dekanov, ter celo — Bog mu grehov naloži — o škofu, našemu dobrotljivemu zaščitniku, je prepovedan tudi od glavarstev, županstev in vseh oblasti, in kogar vidi, da ga čita, ga primejo in vržejo v ječo, kjer je jok in škripanje z zobmi. Zda pa obljubi, da ne vzameš tega bogoskrunskega lista nikoli več v roke, izmoli za pokoro dvajset očenasev in češenamarij, pa se pokesaj in stori obljubo, da ti bo svet samo »Bogoljub«, iz katerega govori krepost našega bogu namenjenega naroda.« — Skesanec pokima, napravi čez obraz tri križe, in je rešen peklenskih muk za večno. — Taki slučaj se dogajajo po tržaških spovednicah. Mi takim kaplanom želimo eno srečno zasluženje nebes in rešitev »ta hudih muk za zmiraj!«. Verna namreč na ta način raste.

Prejeli smo: Pred mesecem dni je otvoril na »Belvederu« št. 27 g. Kluder gostilno, oziroma restavracijo. In do danes se še živ krst ni spomnil, da bi povedal kako velike važnosti je za nas ta lokal. Če pomislimo, da je g. K. obljubil 1% izkupička Družbi sv. Cirila in Metoda in poleg tega še dvema narodnima društvoma potem bi se ga Slovenci lahko na lepši način spominjali. Pomislimo, če bi se v tem našem narodnem podjetju izkupilo povprečno dnevno 100 K pripada potem 1 K dnevno Dr. C. M. to bi bilo letno 365 kron. Lepa svota za družbo in nekaj ponosnega za Slovence na Belvederu! Ključem vam Slovincem v bližini tega lokala »svolji k svojini!« — Mlad, a zaveden Slovenec.

Vprašanje beneških Slovencev v rimski zbornici. Te dni je bilo na dnevnem redu rimske zbornice vprašanje beneških Slovencev. Za to »ubogo gmalno« so se jeli, kakor je videti, v zadnjem času zanimati tudi italijanski poslanci. Vprašanje beneških Slovencev je danes dozorelo in ga bo treba reševati. O diskuziji, ki se je vršila v Rimu bomo govorili v posebnem članku, ki ga prinese »Dan« te dni.

Slovenske šole v tržaškem občinskem svetu. V torkovi seji obč. sveta se je vršila zanimiva debata

glede slovenskih ljudskih šol. Razpravljalo se je o dekliških licejih, o italijanski realki in navsezadnje so prišle na vrsto tudi slovenske ljudske šole. Razvila se je živahna debata, v katero so posegli Italijani in socialni demokrati, ki so se tokrat zavzeli za slovenske ljudske šole. Sicer pa je skrajni čas za to. Italijani bi hoteli Slovincem dati šole šele potem, ko bo vsa naša deca poitalijancena. Potem bi se skušali izgovarjati: »Saj nimate otrok, torej so vaše zahteve nepostavne« itd. Slovinci smo dovolj časa čakali in se potegovali za svoje pravice; država in mesto se nas spomnita ob priliki smrti papežev, zato bo treba zopet enkrat odločno govoriti. O važnem vprašanju bomo še razpravljali.

Problematični politični dogodki nas zadržujejo, da v »Dnevu« ne moremo obširneje govoriti o italijanskih pripravah za vstop v Škedenj. Zdi se, da se pri nas dogodka pre-malo zasleduje. Italijani se za nedeljo pripravljajo, kaj pa mi? Slovinci! V nedeljo vsi na Sokolovo veselico k Sv. Jakobu. Povrnimo Sokolu velike stroške, ki jih je imel prošle nedelje radi neugodnega vremena!

Kongres N. D. O. se bo vršil v nedeljo 21. t. m. v ulici Sv. Frančiška št. 2. Kongres bo, kakor je soditi zelo zanimiv.

Nar. soc. mlad. org. Odbor ima danes, v četrtek ob 8. uri svojo redno sejo pri »Jadrani«.

Nar. soc. mlad. org. Sestanek se bo vršil najbrže prihodnji teden, na delavnik zvečer, ker so za druge dni prostori oddani.

Razpršeni demonstranti. V torek zvečer je prišlo do majhne demonstracije od strani socialistov. Govorilo se, da je dalo povod demonstraciji socialistično zadržanje v mestnem svetu o priliki šolske debata. Policija je demonstrante razpršila.

Z vrelo vodo se je polil 31letni Damijan Blev in se močno opeknel po prsni. Blevi je pomagal zdravnik.

Lepote morja so te dni tako zelo prevzele neko 26letno žensko, da je skočila v samomorilnem namenu s skale pri miramarskem gradu v vodo. Bližnji ljudje so jo rešili in zvali na mesto zdravniško postajo, ki je žalostno veselo ženo, z imenom Neumann, prepeljala v bolnišnico. Natančnejši podatkov o samomorilni kandidatinji ni.

Ravnatelj je zgubila 2letna deklica Julija Berljavec in padla s prvega nadstropja na cesto v ulici Cunieuli. Poklicani zdravnik je težko poškodovanega otroka obvezal. Starši naj bi na svoje otroke nekoliko več pazili! Nesreče vsled nepazljivosti se dogajajo danes.

Dolgi prsti so spravili v zapor 21letnega težaka Justa Godina, ki je bil aretiran na zahtevo mašinista Josipa Kranjca v Trstu. Kranjc pravi, da ga je Godina prikradljal za šest kron. Godina taji, toda kljub zatrditvam o nedolžnosti čepi pod streho.

Ubil se je v prvem oddelku bolnišnice internirani 34letni vozar Avgust Perša. Perša je trpel na neozdravljivi bolezni in je vsled tega splezal na streho prvega nadstropja nekega prizidka, ter se z nje virgel na tla. Padec je bil smrten. Perša je bil takoj mrtev. Nesrečnemu ni mogel zdravnik prav nič pomagati. Poročajo, da je o samomorilnem namenu pravil že svoji ženi.

Otrok se je utopil v vaški. V Lonlerlu se je v neki vaški utopil 2letni otrok J. Kranjc. Malček je stikal okoli vaške, pri tem pa je izgubil ravnatelj, padel v vodo in se utopil. Domači so ga našli mrtvega. Iz Trsta poklicana zdravniška postaja ni vedla za nobeno pomoč razen konstatacije smrti. O dogodku je sodna komisija sestavila zapisnik.

Aretiran je bil 30letni Peter Mase, ki je osumljen, da je ranil z nožem še v aprilu nekega znanca, s katerim sta se sprla zaradi neke ženske. Mase je tisti čas zelo srečno pometil; ranjencu se bo zarezal, ki mu jo je prizadejal, poznala celo življenje. Slednjič je prišel Mase v roke pravice. Po aretaciji se je Mase delal nevednega in nedolžnega, pa policija takim protestom ne verjame rada. Mase čaka v luknji.

Nepozabljeni dolg. Na ovadbo Danice Radičeve, bivše kuharice pri »Freh vratih« je policija aretirala Elijo Franceschija in Damijana Gianello, ki sta, po zatrdilu Radičeve, nekoč zajedla in zapila za 19 K reči in sta potem zbežala. Nekaj časa sta Radičeve vlekla s čakanjem, naposled pa se je slednja ojmala in izpregovorila svoj memento, ki je spravi tička pod streho gostoljubnega ričeta in kaše.

Kaprice pijanca. Vsled »nejevolje« — kakor je pozneje izpovedal na komisarijatu aretiranec, 32letni Ivan Miklič — je pobil v neki gostilni mnogo kozarcev in nekaj šip, v skupni vrednosti 6 kron. Gostilničar je velel Mikliča aretirati. Ali mu bo Miklič kaj plačal? Tega ne ve nihče. Za sedaj sedi.

Voz je podrl 14letnega slikarskega pomočnika A. Perošo v ul. Nuova. Poškodovanec se je zatekel na zdravniško postajo, kjer so mu pomagali.

Živo nehvaležnost je pokazal 31letni A. Pjanic, katerega je alkohol zvrnil na tla. Ko je bil k Pjanicu poklican zdravnik z rešilne postaje, je Pjanic prav izurjeno suval z rokama in nogama. Pijanega Pjanica so naposled spravili v opazovalnico za umobolne.

POROTA.

Trst, 17. junija.

Pred poroto stoji danes Gracijan Stenico, ki je obtožen zločina tatvine. Stenico je namreč razbil šipo izloženega okna pri podružnici banke »Union«, ki se nahaja na Borznem trgu, in vzel iz izložbe več komadov denarja.

Razpravi je predsedoval dr. Milovčič, votanta sta bila sodnika Pahor in dr. Alberti, drž. pravdnikstvo je zastopal dr. Benčič, obtoženca je branil dr. Zennaro.

Po posvetovanju porotnikov je bil na podlagi njihovih izjav Stenico obsojen na 5 let ječe. Branitelj je priglasil ničnostno pritožbo.

V petek se vrši nadaljna razprava proti Slovincu Pečariju, ki je prvega majnika sunil z nožem in poškodoval Pavla Morterro.

Velikanske povodnji v Parizu.

Dne 15. t. m. popoldne se je vila na Pariz velikanska ploha, ki je napravila ogromno škodo. Mestni okraj Ronte, Saint Lazaire in Sv. Avgustin so posebno prizadeti. Na nekaterih krajih so se odprla nenadoma brezdnja, ki so se takoj napolnila z vodo. V eno izmed teh brezdenj je padel neki avtomobil s šoferjem in z eno damo, ki se je nahajala v avtomobilu. Oba so potegnili iz brezdnja mrtva. To se je zgodilo v okraju Sv. Avgustin.

Začeli so iskati še druge ponesrečence, ki so padli v široko zevaloče vodilne. Na trgu Sv. Filipa v mestnem okraju Roule se je pogreznilo za 150 m² zemlje. Katastrofa je naravnost grozna. Pet oseb se je hotelo skriti pred nevihto v neko gostilno. Tu pa se je nenadoma udrila pod njimi zemlja in jih potegnila za seboj v globočino, ki se je takoj napolnila z vodo. Vkljub silnemu trudu gasilnih društev, ki so prihiteli na mesto nesreče, se ni posrečilo ponesrečence rešiti. Vsi so utonili v vodi.

Vsled grozno naraščajoče vode so bili pretrgani električni toki, tako da se nahaja več mestnih okrajev ponoči v popolni temi.

Strela, ki je spremljala nevihto, je ubila več delavcev in pred podružnico »Credit Lyonnais« se je pogreznila v globočino cela gruča ljudi. Nad dvajset ljudi pa je bilo več ali manj ranjenih. Promet je vsled povodnji silno oviran in na nekaterih krajih sploh ustavljen.

Vzrok te grozne katastrofe je voda, katere niso mogli kanali požreti in ki se je vtila v podzemne rove, kjer teče podzemeljska železnica. Voda je pritisnila na nekaterih krajih na zemljo, ki je odnehala in se pogreznila.

Najnovejša brzojavna in telefonska poročila.

VSTAŠI VNOVIČ Z VSO BESNO-STJO NAPADLI DRAČ.

Rim, 17. junija. Nekatere vesti so že vedele poročati, da boji pred Dračem niso posebnega pomena, da so že takorekoč prenehali in da so vstaši ponudili tridnevno premirje, ker nimajo dovolj sredstev za nadaljevanje obleganja. Zadnja poročila iz Drača so pa zopet silno hrupna in pripovedujejo, da so vstaši vnovič napadli Drač in prišli popolnoma v bližino mesta.

Boji trajajo dalje in položaj je silno kritičen.

VSTAŠI POBILI MIRIDITE IN MALISORE.

Rim, 17. junija. »Agenzia Stefani« poroča uradno: Oddelek Miriditov in Malisorev okoli 1000 mož so vstaši zajeli in decimirali.

MEDNARODNA KONTROLNA KOMISIJA PERMANENTNA.

Drač, 17. junija. Vsled negotovega položaja se je izrekla mednarodna komisija za permanentno, da bi mogla za slučaj, če bi vstaši vdrli v Drač, prevzeti takoj vlado v svoje roke.

POGREB THOMSONA.

Drač, 17. junija. Danes se je vršil pogreb padlega polkovnika Thomsona.

MED VSTAŠI.

Drač, 17. junija. Med padlimi vstaši so našli tudi nekega turškega oficirja.

TURČIJA SE NI ODGOVORILA NA GRŠKO NOTO.

Carigrad, 17. junija. Tukajšnji vladni krogi smatrajo položaj za zelo resen. Seveda zavračajo vse na Grško, češ, ta hoče na vsak način provocirati vojno.

Porta še sedaj ni odgovorila na grško noto, pač pa pošilja Talaat bej poročila, po katerih se Grkom v Mali Aziji do malega tako godi kakor v nebesih.

ORIENTSKE ŽELEZNICE V SRBIJI

Dunaj, 17. junija. Pogajanja o kupni ceni orientske železnice se še vedno vrše ne da bi se doseglo definitivnega rezultata, četudi sta se glede cene obe stranki že precej približali.

GRAŠKI OBČINSKI SVET SE IZPOPOLNI.

Dračec, 17. junija. V današnji seji mestnega sveta se je po daljši debati sklenilo, da se vrše dopolnilne volitve za 18 izpraznjenih mest 1. in 3. julija za 2. volilni razred, 4. in 6. julija za 1. volilni razred.

Mali oglasi.

Nabiralec inseratov se išče. Poudniki naj naslovo pisмено ponudbo na naslov: »Priden in pošten« na upravništvo tega lista.

Jaholčno vino,

poročljivo, 100 litrov K 20.— razpošiljam od moje postaje proti povzetju Josip Rosenkranz, Maribor od Dravi.

Ura kot reklama.

Kdor hoče dobiti zastoj eleg. precizirano uro za gospode ali dame, naj piše takoj na tovarno ur FR. SCHMIDT, Praga, Vinogradi.

Edina primorska tovarna dvokoles Tribuna" Gorica, Tržaška ulica št. 26, prej prvovar. Gorjup.

Velika eksportna zaloga dvokoles, živahnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrionov itd. itd.

F. Batjel

Gorica, Stalna ulica št. 2-4. Prodaja na obroke. Ceniki franko.

Voditeljica prodajalne

ki je tudi zmožna pisarniških del, se takoj, event. s 1. julijem sprejme. Mesto trajno.

Ponudbe pod »Prva m o č« na »Anončno ekspedicijo«, Ljubljana.

Za nakup oljnatih in suhih barv, lakov, firnežev in vse v to stroko spadajočih predmetov se priporoča tvornica barv

== Premerl & Jančar ==

Dunajska cesta št. 20. Ljubljana Kolodvorska ulica št. 18.

Pristne emajlne barve, karkolinej, mavco itd. Na drobno in debelo.

Vel. cenjeno občinstvo opozarjamo na

= ZBIRKO PESMI =

ki so izšle v »Učiteljski tiskarni«.

To je lepa ENGELBERT GANGLOVA knjiga

„Moje obzorje“

ki se dobiva po vseh knjigarnah, kakor tudi v »Učiteljski tiskarni«.

Cena lično vezani knjigi je 3 K. Po pošti 20 v več.

Konfekcija

: za moške, ženske in otroke :

v veliki izbiri po zanesljivih in stalnih cenah v podružni trgovini

— tvrdke R. MIKLAUC —

„Pri Škofu“

Ljubljana — Pred Škofijo št. 3. — Medena ulica.

: Foseben oddelek v prvem nadstropju. :

Cenik na zahtevo brezplačno in poštne prosto.

„Učiteljska tiskarna“

— v Ljubljani —

I. Z. Z. O. Z.

se priporoča v izvršitev vseh tiskarskih del, kakor časopisov, knjig, raznih tiskovin za urade, hranilnice, in posojilnice, jedilnih listov, cenikov, vizitk, okrožnic, mrtvaških listov i. t. d. i. t. d.

:: Litografija ::

Telefon št. 118.

V zalogi ima šolske, županske in različne druge tiskovine, učna izpričevala za obrtne vajence, delavni red, diplome i. t. d. i. t. d.

Najokusnejša izvršba in najnižje cene.

:: Stereotipija ::

Cek. račun št. 76.307.

Izvanredna prilika za delavce!

Najnovejše konfekcije za dame, deklice, gospode, dečke in otroke.

Cele obleke za gospode od K	8'—, 12'—, 15'—	naprej
Cele obleke za dečke	4'—, 6'—, 8'—	"
Cele obleke za otroke	2'—, 3'—, 4'—	"
Pelerine za gospode	7'—, 8'—, 9'—	"
Sportne raglane	12'—, 14'—, 16'—	"
Klobuke	1'—, 1'50, 2'—	"
Kostume za dame	9'—, 12'—, 15'—	"
Damske sako in paletot	6'—, 8'—, 10'—	"
Krila spodnja in gornja	2'—, 3'—, 4'—	"
Hišne halje za dame	3'90, 4'90, 5'90	"
Slamnike	—50, 1'—, 1'50	"
Pristni panama	6'—, —, —	"

Vse drugo po priznani čudovito nizki ceni.

Oglejte si velike izložbe.

Angleško skladišče oblek

O. BERNATOVIČ, Ljubljana, Mestni trg št. 5-6. Telefon št. 132.

Modistinja

Minka Horvat, Ljubljana, Stari trg 21.

Priporoča svojo veliko zalogo damskih in otroških klobukov, športnih čepic in vseh potrebnih za modistiko. — Popravila se točno in najceneje izvrše.